

**A RÉGI HÁZ; REGÉNY.
BATTHÁNY GYULA
GRÓF RAJZAIVAL**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649216291

A régi ház; regény. Batthány Gyula gróf rajaival by Cécile Tormay

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

CÉCILE TORMAY

**A RÉGI HÁZ; REGÉNY.
BATTHÁNY GYULA
GRÓF RAJZAIVAL**

1/2 Fülelőmnyi ajándék a „Lányoskintől”
kezénél.

1917. okt. 30.

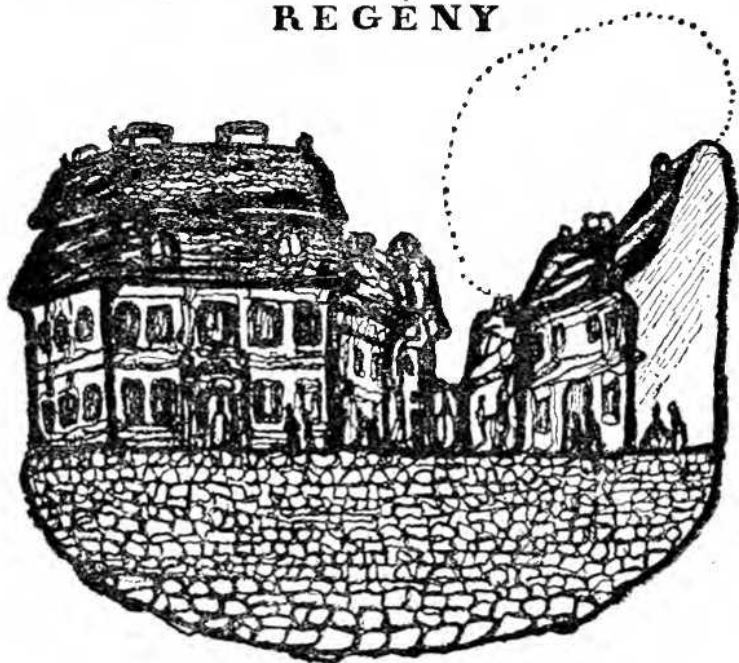

A Magyar Tudományos Akadémia
Pételey-díjával köszönött regény.

TORMAY CÉCILE

ARÉGI HÁZ

REGÉNY

BATTHYÁNY GYULA GRÓF RAJZAIVAL

BUDAPEST
SINGER. ÉS WOLFNER KIADÁSA
1917

4. KIADÁS

12-14. EZER

PH
3351
T57R4
SEP 26 1970
TORONTO 11917

Minden jogot fenntartunk.
Copyright by Singer & Wolfner, Budapest.

Este volt. A tél fehéren hullott a földre. A havazáson át nagy jegenyék jöttek a kocsi elé. Kísértetiesen, lombtalanul jöttek a mozdulatlan síkon. Mögöttük hegyek keltek föl a hóban. Kicsiny templomtornyok, háztetők torlódtak egymás fölé. Elszórt, apró négyszögek gyulladtak meg.

Éjszaka lett, mire a kocsi a vámsorompóhoz ért. Túl a sorompón két hóbasüppedt faköpönyeg állt egymással szemben. A kocsis trombitát csinált a kezéből. Egy álmos hang felelt és az őrházikók sötét üregében mozogni kezdtek a fehér csákóbokréták. A sorompóőr

viskójából lámpafény bukott ki. A fény mögött karabélyos ember kullogott a kocsi irányába.

Kétszínnel festett, magaskerekű utazókocsi volt, felső fele sötétzöld, az alsó rész és a kerekek citromsárgák. Fönn, a keskeny bak mellett kicsiny olajlámpák égtek, világuk elszéledt a lovak hátán. Az állatok teste füstölt a hidegben.

Az őr fölemelte a kézilámpáját. A fény nyers érintésétől összerezzen a kocsiablak és elmerült. Üresen maradt keretébe egy erőteljes, ősz fej tolődött. Két mozdulatlan, nyugodt szem nézett a sorompóőr szeme közé. Az ember meghátrált. Válla alázatosan görbült előre.

— Az Ulwing-kocsi! . . . Félrehúzta a sorompót. A két faköponyeg alatt fegyverrel tisztelgett a városi polgárőrség.

— Mehet . . .

Ferde palánkok, üres telkek fölött botorkált a kocsilámpák fénye. Egy elhagyott nagy piac. Egy templom fala. A görbe utcák mentén világtalan házak ültek a gödrök között; lezárt szemmel ültek és hallgattak a sötétben. Odébb magasabbak lettek a házak. Ember nem járt sehol. Csak a Grassalkovich herceg palotája mellett gázolt egy éjjeli őr a hóban. Kezében rúdra akasztott vaslámpát lóbált. Alabárdjának az árnyéka, mint valami ágaskodó fekete állat mozgott feje fölött a falon.

A városháza tornyáról egy kopott hang kiáltott bele a csendes éjszakába:

— Dicsértessék az Úr Jézus! . . . Fenn a magasban a tűzör jelezte, hogy ébren van.

Megint elhallgatott a város. A hó nyugalmasan hullott az ormos, vén tetők között és a kiugró ereszek alatt,

mint az összeesküvők, ferdén, gyanakodva jöttek elő az utcák minden oldalról. Ahol egybesereglettek, zezgúgos tér lett belőlük. A tér közepén, a Szervita-kút kávjáról fagyosan csurgott a víz, mintha valakinek a hangja lassan, akadozva imádkoznék a templom előtt a sötétben.

A sarokházon vaskampóról egy magányos lámpa lógott bele az utcába. Lánca csendesen csikorgott, valahányszor a szél meglóbálta és a fénye úgy összezsugorodott a falon, hogy egy gyermeknek a markában is elfért volna. Az Ujvásár-piac közepén még egy árva lámpa. Füstös világa fönnakadt a sűrű havazásban; nem tudott leesni a földre.

Ulwing Kristóf beletámasztotta állát hatgalléros köpönyegébe. A naptárban ma holdtölte van. Ilyenkor a magisztrátus megtakarítja a lámpaolajat, arról pedig ki tehet, hogy az ég nem igazodik a kalendárium szerint és sötétben hagyja a várost. Békés polgárembernek ilyen órában úgylis otthon a helye.

Két lámpa . . . És még ez is hiábavaló.

Pest, az öreg kis polgárváros már aludt és Ulwing Kristófnak valahogyan úgy rémlett, mintha ez máskor is, nappal is így lenne, mintha egyedül ő virrasztana ebben a városban.

Fölemelte a fejét: már a Leopold-külvárosban jártak. Az aprón ugráló kövezet megszűnt. A gödrök lágyak és mélyek lettek a kerekek alatt. A Duna felől szél kapott a lovak sörényébe.

Egyszerre szép, szabad zúgással telt meg a csend. Az alvó partok között, a mély sötétben, mint a láthatatlan élet ment és ismételte meg magát a nagy folyó.

Túl rajta fehéren sereglettek össze a budai hegyek. A pesti oldalon sík térség húzódott a víz és a város között. A fehér mezőben, magányosan állt az Ulwing Kris-

tóf háza. Már vagy harminc esztendő óta hívták új háznak a városban. Esemény volt, mikor épült. Vasárnaponként kirándultak hozzá a belsővárosi polgárok. Nézegették, tanácskoztak és a fejüket rázták. Sehogy sem bírták megérteni, miért állítja Ulwing építőmester oda a futóhomokba a házát, mikor annyi fundus akad még a belsővárosi szép, szűk utcákban. De ő ment a maga útján és csak még annál jobban szerette a házát. Az ő gondolatából, az ő munkájából, az ő téglájából lett: az övé volt egészen. Pedig valamikor...

Mialatt Ulwing Kristóf öntudatlanul hallgatta a Duna zúgását, lelkében közel jött és beszélni kezdett az, ami messze és néma volt. A régi Ulwingokra gondolt, akik a nagy, sötét német erdőkben éltek. Favágók voltak és a Duna hívta őket és ők mentek lefelé a partján. Egy kicsiny német városban polgárjogot nyertek. Ács-mesterek és kovácsok lettek. Tölgyfával és vassal dolgoztak, egyszerű tiszta anyaggal és hasonlóak lettek hozzá. Becsületes, erős emberek váltak belőlük. Aztán akadt közöttük egy, aki Magyarországra vándorolt; Pozsonyban telepedett meg és az ötvösművesek céhébe szegődött. Zománcos arannyal és elefántcsonttal dolgozott. A keze könnyebb lett, a szeme finomabb, mint a régieké. Már művész volt... Ulwing Kristóf reá gondolt: az édes atyjára. Ketten maradtak utána, ő meg Sebastían testvére. És mikor üressé lett a szülői ház, valami őket is hívni kezdte ép úgy, mint azokat, akik előttük éltek. Elindultak Pozsonyból a Duna partján. Jöttek lefelé, szegényen, árván.

Azóta sok év múlt el. Sok minden megváltozott.

Ulwing Kristóf elővette burnótszelencéjét. Atyja munkája volt és az ő egyedüli öröksége. Két ujjával gyöngén rákoppantott. Mialatt visszasülyesztette zsebébe, az ablakhoz hajolt.